

بهینه‌سازی چرخه تبرید مایع ساز گاز بوتان با در نظر گرفتن محدودیت‌های عملکردی کمپرسور

محسن خدایی^{۱*}، علی اشرفیزاده^۲، مصطفی مافی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران

۲- دانشیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران

۳- استادیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین

* تهران، صندوق پستی ۱۹۹۹۱۴۳۳۴۴، mkhodaee@email.kntu.ac.ir

چکیده

گاز طبیعی یکی از ارزان‌ترین و پاک‌ترین منابع انرژی در میان سوخت‌های فسیلی است. بحث انتقال گاز طبیعی از منبع استخراج به محل استفاده همواره یکی از چالش‌های صنعت است. به طور کلی برای انتقال گاز طبیعی در مسافت‌های کمتر از 4000 کیلومتر استفاده از خطوط انتقال توجیه اقتصادی دارد. اما برای مسافت‌های بالاتر و نیز کشورهایی که به خشکی دسترسی ندارند و همچنین در مناطقی که تأمین امنیت برای خطوط لوله گاز امکان‌پذیر نیست، مایع سازی گاز طبیعی و انتقال آن از طریق مخازن مربوطه، گزینه اقتصادی است. بدین منظور لازم است دمای گاز طبیعی تا حد زیادی پایین آورده شود. برای پایین آوردن هزینه ساخت مخازن و نیز امکان ساخت مخازن بزرگ‌تر، لازم است تا گاز مایع در فشار ۱ اتمسفر قرار داشته باشد. در این مقاله تاسیسات مربوط به مایع سازی گاز بوتان، پس از ساده‌سازی در نرم‌افزار هایسیس شیوه‌سازی و به کمک بهینه‌سازی این نرم‌افزار، توان کمپرسور چرخه تبرید این تاسیسات کمینه شده است. بدین منظور تابع هدف، توان مصرفی در کل چرخه تبرید انتخاب شده است. متغیرهای طراحی دما، فشار و دمی جرمی کمپرسور چرخه تبرید هستند. نتایج حاصل از حل این مساله بهینه‌سازی نشان می‌دهد که در شرایط بهینه، توان مصرفی نسبت به حالت اولیه به میزان ۳۱ درصد کاهش یافته است.

کلید واژگان: گاز بوتان، مایع سازی، بهینه‌سازی، محدودیت عملکردی کمپرسور، نرم‌افزار هایسیس

Butane Gas Liquefaction Cycle Optimization Considering Compressor Technical Limitations

Mohsen Khodaei^{1*}, Ali Ashrafizadeh¹, Mostafa Mafi²

1- Department of Mechanical Engineering, K. N. Toosi University of Technology, Tehran, Iran

2- Department of Mechanical Engineering, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran

* P.O.B. 1999143344, Tehran, Iran, mkhodaee@email.kntu.ac.ir

ABSTRACT

Natural gas is one of the cleanest sources of energy among all fossil fuel resources. The natural gas transfer from the extraction source to the consumption site often poses an expensive and challenging technical problem. In general for the transfer distances less than 4000 kilometers, pipe line is a suitable transfer method. But for longer distances, and places at sea or ocean, it is better to liquefy the natural gas and store it in reservoirs and transport it by ship. To liquefy the gas, its temperature needs to be reduced and considering the economic and safety limitations, the cooling process should be preferably carried out at atmospheric pressure. Therefore, refrigeration systems are required to do so. The required power for the refrigeration in liquefaction plants is notoriously high and contributes greatly in the cost of the final product, i.e. the liquefied natural gas. In this article, an industrial butane liquefaction unit is simplified and then simulated in the HYSYS software. After the validation of the HYSYS results, an optimization problem is defined and solved to minimize the power consumption of the refrigeration system. It is shown that the power consumption can be reduced about 31 percent in this particular case.

Keywords: butane, liquefaction, optimization, compressor technical limitation, HYSYS.

ال.ان.جی و سی.ان.جی^۲ در نحوه ذخیره‌سازی آنها است. ال.ان.جی از سرد کردن گاز طبیعی در فشار یک اتمسفر به دست می‌آید (گاز مایع در فشار اتمسفریک و در دمای ۱۶۱- درجه سلسیوس)، در حالی که سی.ان.جی از فشرده‌سازی گاز طبیعی به دست می‌آید (گاز با فشار بالای ۲۰۰ بار و در دمای محیط). منظور از ال.ان.جی^۳ گازهای بوتان و پروپان مایع است. برای صادرات گاز در مقیاس وسیع، ساخت مخازن تحت فشار بسیار پرهزینه و حتی گاهی غیرممکن است. بنابراین از نظر اقتصادی برای صادرات گاز در مقیاس وسیع،

۱- مقدمه

نیاز جهانی به انرژی مدام در حال افزایش است و گاز طبیعی به عنوان یک سوخت پاک، جایگاه مناسبی در میان سوخت‌های فسیلی پیدا کرده است. در مسافت‌های طولانی‌تر از 4000 کیلومتر از محل تولید گاز، اقتصادی‌ترین روش انتقال گاز طبیعی، مایع سازی آن است [۱]. بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ مصرف گاز طبیعی ۳۱.۴ درصد افزایش یافته است و صنعت ال.ان.جی^۱ ۳۰.۵ درصد از تجارت گاز طبیعی را شامل می‌شود [۱]. تفاوت

² Compressed natural gas

³ Liquefied Petroleum Gas

Please cite this article using:

N. Surname, Butane Gas Liquefaction Cycle Optimization Considering Compressor Technical Limitations, *Modares Mechanical Engineering, Proceedings of the Second International Conference on Air-Conditioning, Heating and Cooling Installations*, Vol. 16, No. 13, pp. 1-4, 2016 (in Persian) فارسی

¹ Liquefied natural gas

برای ارجاع به این مقاله از عبارت ذیل استفاده نمایید:

برای ارجاع به این مقاله از عبارت ذیل استفاده نمایید:

عبدالکریم⁸ و همکاران [6] برای بهینه سازی یک واحد صنعتی تولید ال.ان.جی از الگوریتم ژنتیک⁹ استفاده کرده اند. در بخش تبرید این واحد صنعتی از فرآیند C3-MR استفاده شده است. یک مدل کامپیوتری به کمک نرم افزار هایسیس توسعه ایشان توسعه داده شده است و با کارهای مرتبط¹⁰ و همکاران [7] مقایسه شده است که تطابق خوبی مشاهده شده است.

استفاده از چرخه های سرمایزی چند طبقه نیز یکی از روش های مناسب تولید برودت در دمای پایین است.

قربانی و همکاران [8] یک واحد صنعتی بازیابی ال.ان.جی را در نظر گرفته اند و با کمک آنالیزهای پینچ و اگزرزی، به تحلیل چرخه سرمایزی این واحد صنعتی پرداخته اند. هدف آن ها از انجام این آنالیز کمینه کردن توان مصرفی مورد استفاده این چرخه تبرید بوده است. درنهایت ادعا شده است که با انجام اصلاحات ذکر شده توان مصرفی کمپرسور حدود 170 کیلووات کاهش می باید.

ماғی و همکاران [9] بر روی یک سیستم تبرید چند مرحله ای دما پایین در یک واحد صنعتی اولوفین، آنالیز اگزرزی انجام داده اند و به رابطه ای برای کار مینیمم دست یافته اند. سپس به بررسی پارامترهای موثر آن پرداخته شده است. بازده اگزرزی این سیستم 30.88 درصد به دست آمده است. هدف اصلی ایشان پیشنهاد راه هایی برای افزایش اگزرزی و بحث در مورد دلایل انحراف از فرآیندهای بازگشت پذیر بوده است.

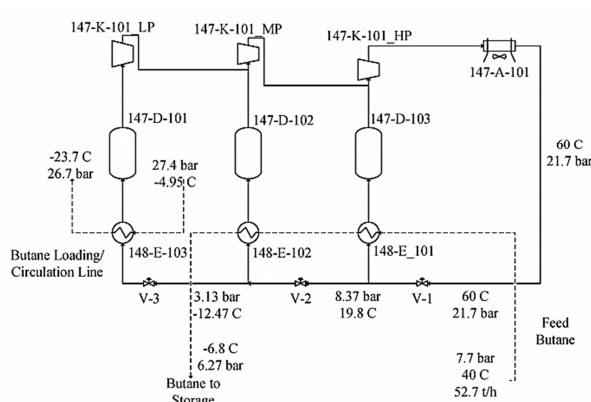
در این مقاله هدف اصلی مدل سازی یک چرخه واقعی مایع سازی بوتان و ارائه راهکارهای عملیاتی برای بهبود عملکرد این چرخه و کمینه کردن توان کل مصرفی کمپرسور است.

2- عملکرد چرخه مورد مطالعه

برای بهینه سازی چرخه مورد مطالعه، لازم است برخی ساده سازی ها صورت گیرد تا امکان شبیه سازی چرخه در نرم افزار هایسیس فراهم شود. در "شکل 1" دیagram جریان فرآیند¹¹ (PFD) نمایش داده شده است. این طرح در نرم افزار هایسیس شبیه سازی شده است و با تعریف متغیرهایی که در ادامه به آن ها پرداخته خواهد شد، تلاش شده است تا مقدار کار کل کمپرسور کمینه شود.

2-1- تشریح نحوه عملکرد چرخه

در ابتدا به شرح توضیحاتی پیرامون چرخه مایع سازی مورد مطالعه پرداخته

شکل 1 چرخه تبرید و جریان ورودی بوتان برای چرخه مورد مطالعه

Fig. 1 Refrigeration cycle and feed butane flow for case study

⁸ Abdullah Alabdulkarem

⁹ Genetic Algorithm

¹⁰ Amir Mortazavi

¹¹ Process Flow Diagram

مایع سازی گازها و انتقال آن به وسیله تانکرهای شناور دریایی، بهترین گزینه است. این روش امکان ذخیره سازی گاز را به مدت محدود تا فراهم شدن وسیله حمل آن به مقصد (تانکر دریایی) امکان پذیر می سازد، در حالی که در حالت صادرات به صورت گازی شکل، این مزیت وجود ندارد و باید صادرات به صورت مستمر و بدون وقفه صورت پذیرد. در جدول 1 مشخصات این سه نوع گاز با یک سوخت مایع (گازویل) مقایسه شده است.

به دلیل مصرف بالای انرژی در فرآیندهای تبرید مورد استفاده در واحدهای صنعتی تولید گاز مایع، بهینه سازی فرآیندهای مذکور، باعث صرفه جویی زیاد در هزینه های سرمایه گذاری اولیه و نیز کاهش هزینه های عملیاتی می شود. اما مساله ای که باعث پیچیدگی مسایل مربوط به بهینه سازی واحدهای صنعتی تولید گاز طبیعی مایع می شود، اندرکنش پیچیده اجزای این واحدها با هسته فرآیندی است [2].

برای کاربردهای سرمایشی دما پایین به دلیل مشکلات مربوطه [3] نمی توان از چرخه های تبرید معمولی استفاده کرد. بنابراین برای سرمایزی در دماهای پایین باید از سیستم سرمایزی استفاده شود که این مسایل و مشکلات را برطرف نماید. چرخه های زنجیره ای طبقه ای و یا استفاده از مبردهای چند جزیی نمونه ای از این سیستم ها هستند. انتخاب نوع چرخه سرمایزی و نیز انتخاب بهینه و مناسب اجزای سازنده چرخه، تاثیر بسیار زیادی بر هزینه های اولیه و نیز هزینه های عملیاتی یک واحد صنعتی تولید ای.ان.جی دارد.

هی¹ و جو² [4] چهار روش مایع سازی برای واحدهای صنعتی تولید ال.ان.جی پیشنهاد داده اند که عبارت اند از اکسپاندرهای چند مرحله ای³ چرخه پیش سرمایش⁴، بازیابی⁵ و سیال عامل ترکیبی⁶. برای ارزیابی چرخه های مایع سازی از عدد شایستگی⁷ (FOM) استفاده شده است. مقدار بهینه عدد شایستگی 0.566 به دست آمده است.

در سال های اخیر تحقیقات و پژوهش های بسیاری بر روی مبردهای چند جزیی انجام شده است. دلیل این موضوع این است که به کمک مبردهای چند جزیی می توان هزینه های عملیاتی را به صورت چشم گیری کاهش داد. ماғی و همکاران [5] برای یک واحد صنعتی اولوفین، دو چرخه سرمایزی دما پایین با مبردهای چند جزیی را شبیه سازی و تحلیل کرده اند. سیال عامل این چرخه ها ترکیبی از مبردهای متن، اتان، پروپان و نیتروژن است. این مبرد ترکیبی جایگزین مبردهای خالص اتیلن و پروپیلن در چرخه های سرمایزی مربوطه شده است. هدف اصلی کار ایشان، کمینه کردن توان مصرفی کمپرسورها از طریق بهینه سازی پارامترهای کلیدی مربوط به چرخه است.

جدول 1 مقایسه ویژگی های ال.ان.جی، سی.ان.جی، ال.پی.جی و گازویل
Table 1 Comparison between LNG, CNG, LPG and gasoline.

چگالی انرژی [MJ/lit]	سوخت [kg/lit]
22.5	0.41-0.5
26	0.5-0.58
9.5	0.13
32.4	0.71-0.77

¹ Tianbiao He

² Yonglin Ju

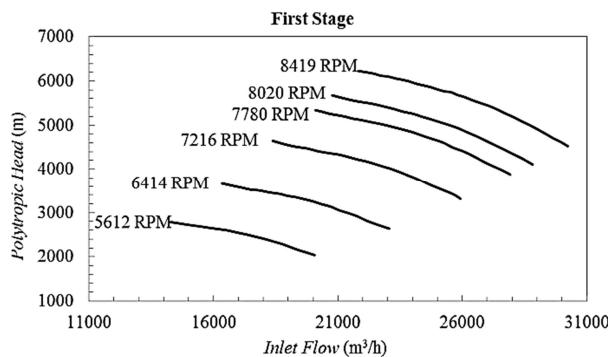
³ multistage expander

⁴ precooling cycle

⁵ regeneration

⁶ mixture working fluid

⁷ Figure Of Merit

شکل ۳ منحنی عملکرد مربوط به مرحله اول کمپرسور در سرعت‌های مختلف
Fig. 3 performance curve in different speeds

ترمودینامیکی مذکور پرداخت. در نهایت با تکمیل شبیه‌سازی، مقدار توان کل مربوط به سه مرحله کمپرسور مشخص خواهد شد. پس از تکمیل شبیه‌سازی در نرمافزار، به بهینه‌سازی چرخه پرداخته می‌شود.

4- بهینه‌سازی چرخه تبرید

برای بهینه‌سازی چرخه تبرید می‌توان از بهینه‌ساز نرمافزار استفاده کرد. بدین منظور لازم است ابتدا متغیرهایی که قرار است با تغییر آن‌ها چرخه تبرید بهینه شود، انتخاب شوند. همچنین پس از مشخص کردن متغیرهای مربوطه باید هدف از بهینه‌سازی در نرمافزار مشخص شود. در این مقاله هدف از بهینه‌سازی، کمینه کردن توان کل مصرفی توسط سه مرحله کمپرسور است. متغیرهای مربوطه برای کمینه کردن توان کل با توجه به "شکل ۲" عبارت‌اند از: دما، فشار و دبی جریان‌های مواد LP1 و MP1 و HP1. بنابراین در مجموع 9 متغیر وجود دارد که با تغییر دادن آن‌ها، می‌توان به مقداری کمینه برای کار کمپرسور دست یافت. اما با توجه به اینکه جریان‌های مواد MP1 و HP1 خروجی فاز بخار مبدل از نوع کتری هستند، بنابراین در فاز بخار اشباع قرار دارند و دما و فشار آن‌ها به یکدیگر وابسته است. بنابراین در مجموع 7 متغیر مستقل وجود دارد.

پیش از آغاز بهینه‌سازی باید یک حالت مرجع انتخاب شود که تمامی حالت‌های مختلف در مقایسه با آن سنجیده شوند و در نهایت حالتی که کمترین توان مصرفی را نشان می‌دهد انتخاب شود. بهتر است این حالت مرجع، حالتی باشد که در آن عملکرد تمامی مراحل کمپرسور بهینه است و پارامترهای ترمودینامیکی آن مانند چرخه واقعی (شکل ۱) باشد. در منحنی عملکرد هر مرحله از کمپرسور یک نقطه بهینه وجود دارد که مربوط به زمانی است که سرعت کمپرسور 7780 RPM است. در این نقطه مقدار بازده برای آن مرحله از کمپرسور بیشینه است. در جدول ۲ نقاط بهینه مربوط به هر مرحله از کمپرسور آورده شده است. در این نقاط مراحل کمپرسور بیشترین بازده پلی‌تروپیک و در نتیجه بهترین عملکرد را دارا هستند.

در جدول ۳ مقدار متغیرهای مربوط به بهینه‌سازی و مقدار توان کل مصرفی توسط سه مرحله کمپرسور پیش از بهینه‌سازی چرخه و نیز پس از آن آورده شده است. ملاحظه می‌شود که در صورت تغییر شرایط مذکور، در شرایط جدید حدود 31 درصد در توان کل مصرفی کمپرسور صرفه‌جویی خواهد شد.

جدول ۲ حجم ورودی مربوط به بیشترین بازده کمپرسور

مرحله کمپرسور	مرحله اول	مرحله دوم	مرحله سوم
حجم ورودی بهینه	(m³/h)		
10800	17300	25200	

می‌شود. این چرخه مربوط به تاسیسات یک مورد واقعی است که در حال حاضر از آن برای مایع‌سازی و صادرات گازهای بوتان و پروپان استفاده می‌گردد. در این مقاله بخش مربوط به مایع‌سازی بوتان این تاسیسات با انجام ساده‌سازی‌هایی برای بهینه‌سازی انتخاب شده است که "شکل ۱" نتیجه این ساده‌سازی را به همراه پارامترهای ترمودینامیکی مورد نیاز برای شبیه‌سازی نشان می‌دهد.

مفرد مربوط به چرخه تبرید این تاسیسات پروپان خالص است که در سه فشار و دمای مختلف و با دیگر متفاوت وارد یک کمپرسور سه مرحله‌ای می‌شود. برای انجام شبیه‌سازی این کمپرسور سه مرحله‌ای، با توجه به [8]، مانند "شکل ۱" از سه کمپرسور برای سه مرحله استفاده می‌شود و هر مرحله از کمپرسور، ورودی مخصوص به خود (در فشار و دما و دبی مشخص) را دارد که با خروجی مرحله قبل کمپرسور ترکیب می‌شود. نحوه ورود اطلاعات مربوط به هر مرحله از کمپرسور در ادامه توضیح داده خواهد شد.

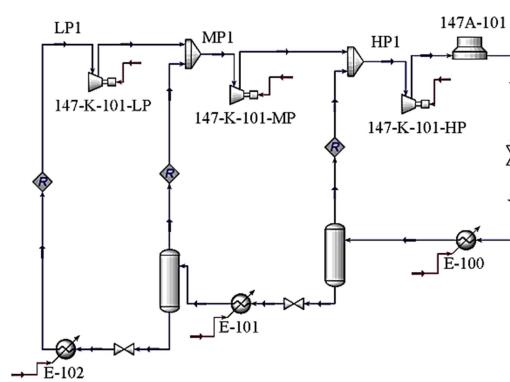
در این چرخه از سه مبدل حرارتی استفاده شده است که نوع آن‌ها مبدل کتری شکل ۱ است. خروجی این نوع مبدل‌ها در دو فاز کاملاً مجزای مایع و گاز قرار دارد که فاز گازی شکل آن پس از عبور از یک واحد خشک‌کننده (برای جلوگیری از آسیب دیدن پرهای کمپرسور) وارد هر مرحله از کمپرسور می‌شود و فاز مایع آن وارد یک شیر اختناق می‌شود. پس از عبور مفرد از شیر انساطل، این مفرد به حالت دو فاز (فاز بخار و مایع) تبدیل می‌شود که این شرایط بهترین زمان برای ورود به مبدل موردنظر خواهد بود، چرا که بیشترین انتقال حرارت برای هر سیال زمانی به دست خواهد آمد که این سیال در فاز بخار و مایع باشد [8].

3- شبیه‌سازی چرخه در نرمافزار هایسیس

با توجه به اطلاعات ارائه شده در بخش ۲، می‌توان این چرخه را در نرمافزار هایسیس شبیه‌سازی کرد. در "شکل ۲" شماتیکی از PFD این چرخه در نرمافزار هایسیس آورده شده است.

در مورد کمپرسور این چرخه پیش‌تر توضیح داده شد که این کمپرسور سه مرحله‌ای است. برای شبیه‌سازی این کمپرسور باید هر مرحله از آن به طور جداگانه شبیه‌سازی شود. بدین منظور لازم است منحنی‌های عملکردی مخصوص به هر مرحله از کمپرسور از شرکت سازنده دریافت شود. در "شکل ۳" منحنی‌های عملکرد مربوط به مرحله اول کمپرسور آورده شده است.

پس از وارد کردن اطلاعات مربوط به مراحل مختلف کمپرسور در سرعت‌های مختلف، می‌توان به پیاده‌سازی چرخه موردنظر با توجه به اطلاعات

شکل ۲ شماتیکی از چرخه مایع‌سازی بوتان در نرمافزار هایسیس

Figure 2 butane liquefaction cycle PFD

¹ Kettle type heat exchanger

جدول 4 محدوده حجم مجاز برای مراحل مختلف کمپرسور در 7780 RPM

Table 4 Inlet volume flow limits in 7780 RPM

محدوده حجم ورودی مجاز (m ³ /h)	مرحله کمپرسور
20200-28000	مرحله اول
12700-19400	مرحله دوم
8450-12700	مرحله سوم

جدول 5 دامنه تغییرات بازده پلی‌تروپیک در محدوده حجم مجاز و بازده مربوط به شرایط بهینه

Table 5 Efficiency domain for allowed volume limit and efficiency for optimized condition

مرحله	دامنه تغییرات بازده در جریان حجم واقعی برای بازده مرحله در کمپرسور	محدوده حجم مجاز (%)	شرایط بهینه (m ³ /h)	شرایط بهینه (%)
مرحله اول	72.194	28000	72-73.5	
مرحله دوم	84.074	19311	81-85	
مرحله سوم	81.897	8450	55-86	

است، با تعریف متغیرهای مربوطه مذکور و تغییر آن‌ها به کمک بهینه‌ساز نرم‌افزار هایسیس، در نهایت شرایط جدیدی حاصل می‌شود که در آن مقدار توان صرفی کمپرسورها نسبت به حالت اولیه به میزان 30.57 درصد کاهش یافته است.

6- مراجع

- [1] H. Al-Megren, *Advances in Natural Gas Technology*, Venezuela: InTech, 2012.
- [2] G. C. Lee, *Optimal design and analysis of refrigeration systems for low-temperature processes*, PhD Thesis, UMIST, The University of Manchester UK, 2001.
- [3] A. Kılıçarslan, M. Hosoz, Energy and irreversibility analysis of a cascade refrigeration system for various refrigerant couples, *Energy Conversion and Management*, Vol. 51, No. 12, pp. 2947–2954, 2010.
- [4] T. He, Y. Ju, Optimal synthesis of expansion liquefaction cycle for distributed-scale LNG (liquefied natural gas) plant, *Energy*, Vol. 88, pp. 268-280, 2015.
- [5] M. Mafi, M. Amidpour, S. M. Mousavi Naeynian, Comparison of low temperature mixed refrigerant cycles for separation systems, *International Journal of Energy*, Vol. 33, No. 4, pp. 358-377, 2009.
- [6] A. Alabdulkarem, A. Mortazavi, Y. Hwang, R. Radermacher, P. Rogers, Optimization of propane pre-cooled mixed refrigerant LNG plant, *Applied Thermal Engineering*, Vol. 31, No. 6-7, pp. 1091-1098, 2011.
- [7] A. Mortazavi, C. Somer, A. Alabdulkarem, Y. Hwang, R. Radermacher, Enhancement of APCI cycle efficiency with absorption chillers, *Energy Journal*, Vol. 35, No. 9, pp. 3877-3882, 2010.
- [8] B. Ghorbani, G. R. Salehi, H. Ghaemmaleki, M. Amidpour, M. H. Hamidi, Simulation and optimization of refrigeration cycle in NGL recovery plants with exergy-pinch analysis, *Journal of Natural Gas Science and Engineering*, Vol. 7, pp. 35-43, 2012.
- [9] M. Mafi, S. M. Mousavi Naeynian, M. Amidpour, Exergy analysis of multistage cascade low temperature refrigeration systems used in olefin plants, *International journal of refrigeration*, Vol. 32, No. 2, pp. 279–294, 2009.

جدول 3 مشخصات چرخه تبرید پیش از بهینه‌سازی و پس از آن

Table 3 Refrigeration cycle properties before and after optimization

متغیر	HP1	MP1	LP1	
دمای اولیه (C)	19.17	-15.11	-33	
دمای بهینه (C)	16.06	-18.29	-15	
فشار اولیه (kPa)	818	290	110	
فشار بهینه (kPa)	752.2	259.5	110	
دبی جرمی اولیه (m ³ /hr)	7.287e+04	4.007e+04	6.329e+04	
دبی جرمی بهینه (m ³ /hr)	1000	2.363e+04	6.503e+04	
توان کل مصرفی پیش از بهینه‌سازی (kW)	6147.533			
توان کل مصرفی پس از بهینه‌سازی (kW)	4268.391			
میزان توان صرفه‌جویی شده (%)	30.57			

5- بحث و نتیجه‌گیری

با مشاهده نتایج مربوط به بهینه‌سازی می‌توان دریافت که لزوماً کارکرد در نقاط بهینه هر مرحله از کمپرسور، توان مصرفی کمینه را منجر نمی‌شود. در هنگام بهینه‌سازی برای جلوگیری از پدیده سرج¹ و یا پدیده استونوال² باید پارامتر جریان حجم واقعی برای هر مرحله از کمپرسور محدود شود. محدوده حجم مجاز برای سرعت 7780 RPM برای مراحل مختلف کمپرسور در جدول 4 اورده شده است.

پس از تعریف محدوده‌های مجاز برای حجم‌های ورودی هر مرحله از کمپرسور و انجام بهینه‌سازی، مشاهده می‌شود که برای هر سه مرحله کمپرسور، بیشترین یا کمترین جریان حجمی واقعی مجاز به دست آمده است که در ابتدا کمی با انتظارات اولیه متناقض است، چرا که انتظار می‌رود بهترین عملکرد چرخه زمانی اتفاق بیفتد که مراحل کمپرسور بیشترین بازده ممکن را داشته باشند (جدول 2). اما با بررسی دقیق‌تر و مشاهده بازده پلی‌تروپیک می‌توان دریافت که تغییرات بازده پلی‌تروپیک مراحل مختلف کمپرسور در محدوده حجم مجاز هر مرحله (به استثنای مرحله سوم) زیاد نیست و عدم کارکرد مراحل مختلف کمپرسور در جریان حجمی واقعی بهینه منجر به کاهش محسوس راندمان چرخه و در نتیجه افزایش توان کلی کمپرسور نمی‌شود. در جدول 5 بازده پلی‌تروپیک مراحل مختلف کمپرسور در شرایط جدید (بهینه‌سازی شده) و نیز دامنه تغییرات بازده هر مرحله از کمپرسور در محدوده حجم ورودی مجاز برای سرعت 7780 RPM ارائه شده است.

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که کارکرد چرخه در نقاط بهینه هر مرحله از کمپرسور (بیشترین بازده) منجر به بهترین عملکرد برای کل چرخه نمی‌شود و باید تمامی پارامترهای ترمودینامیکی به گونه‌ای تغییر کنند که در نهایت توان کل مصرفی کمپرسور کمینه شود.

در این مورد خاص که مربوط به یک سیکل صنعتی مایع‌سازی بوتان

¹ surge

² stonewall